

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 89/13

Luxemburg, 11 juli 2013

Arrest in zaak C-521/11

Amazon.com International Sales Inc. e.a./Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte Gesellschaft mbH

De heffing zonder onderscheid van een vergoeding voor het kopiëren voor privégebruik bij de eerste verkoop van dragers kan onder bepaalde omstandigheden in overeenstemming zijn met het recht van de Unie

Bovendien kan onder bepaalde omstandigheden een weerlegbaar vermoeden worden gehanteerd dat aan particulieren verkochte dragers voor privégebruik zijn bestemd

Volgens het recht van de Unie¹ kennen de lidstaten auteurs, kunstenaars, producenten en omroeporganisaties in beginsel het uitsluitende recht toe, de reproductie van hun werken, de vastleggingen van hun uitvoeringen, hun fonogrammen, hun films en de vastleggingen van hun uitzendingen toe te staan of te verbieden. De lidstaten kunnen evenwel beperkingen of restricties stellen op deze uitsluitende rechten. Zij kunnen bijvoorbeeld het vervaardigen van privékopieën toestaan. Een lidstaat die van deze mogelijkheid gebruikmaakt, moet er echter voor zorgen dat de rechthebbenden een „billijke compensatie” ontvangen. Daarmee wordt beoogd de rechthebbenden schadeloos te stellen voor de reproductie van hun werken of ander beschermd materiaal zonder hun toestemming.

In Oostenrijk heeft de billijke compensatie de vorm van een vergoeding voor het kopiëren voor privégebruik, die wordt geheven bij de eerste verkoop van dragers die geschikt zijn voor reproductie, zoals blanco cd's en dvd's, geheugenkaarten en mp3-lezers („vergoeding voor blanco cassettes”).

Austro-Mechana, een Oostenrijkse auteursrechtenorganisatie, heeft Amazon voor het Handelsgericht Wien gedaagd en betaling van de vergoeding voor blanco cassettes gevorderd voor de dragers die in de periode van 2002 tot en met 2004 in Oostenrijk zijn verkocht. Zij heeft een bedrag van 1 856 275 EUR gevorderd voor het eerste semester van 2004 en verzocht Amazon te gelasten de nodige boekhoudkundige gegevens te verschaffen om de verschuldigde bedragen voor de resterende periode te kunnen berekenen. Het Handelsgericht heeft het verzoek om een bevel toegewezen en de uitspraak over de vordering tot betaling aangehouden. In hoger beroep is dat vonnis bevestigd. Daarop heeft Amazon, die van mening is dat de Oostenrijkse vergoeding voor blanco cassettes om verschillende redenen in strijd is met het recht van de Unie, zich tot het Oberste Gerichtshof (hoogerechtshof van Oostenrijk) gewend. Deze heeft het Hof van Justitie verzocht om uitlegging van de relevante bepalingen van Unierecht.

Het feit dat de vergoeding voor blanco cassettes in Oostenrijk zonder onderscheid wordt geheven bij de eerste verkoop van een drager en dat de vergoeding in bepaalde gevallen kan worden terugbetaald

Het Hof wijst er in dit verband op dat het recht van de Unie niet toestaat dat de vergoeding voor het kopiëren voor privégebruik wordt geheven in gevallen waarin de dragers kennelijk niet worden gebruikt voor het vervaardigen van dergelijke kopieën. Niettemin verzet het recht van de Unie zich onder bepaalde omstandigheden niet tegen een dergelijk stelsel van algemene heffing in combinatie met de mogelijkheid van terugbetaling in de gevallen waarin de dragers niet worden gebruikt voor het vervaardigen van privékopieën. Het staat derhalve aan het Oberste Gerichtshof

¹ Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij (PB L 167, blz. 10).

in casu na te gaan, in het licht van de specifieke omstandigheden van het Oostenrijkse stelsel en de grenzen die door het Unierecht zijn gesteld², of praktische moeilijkheden een dergelijk stelsel voor de financiering van de billijke compensatie rechtvaardigen en of het recht op terugbetaling doeltreffend is en de teruggave van de betaalde vergoeding niet uiterst moeilijk maakt.

De mogelijkheid een vermoeden van privégebruik van aan particulieren verkochte dragers te hanteren

Het Hof stelt vast dat een weerlegbaar vermoeden kan worden gehanteerd dat particulieren de dragers voor privédoeleinden gebruiken, mits aan twee voorwaarden is voldaan: i) praktische moeilijkheden bij de vaststelling of de betrokken dragers voor privédoeleinden worden gebruikt, moeten het hanteren van een dergelijk vermoeden rechtvaardigen; ii) dit vermoeden mag er niet toe leiden dat de vergoeding voor het kopiëren voor privégebruik wordt opgelegd in situaties waarin de dragers kennelijk voor andere dan privédoeleinden worden gebruikt.

Het feit dat de helft van de opbrengst van de vergoeding voor blanco cassettes niet rechtstreeks aan de rechthebbenden van de billijke compensatie wordt uitgekeerd, maar aan sociale en culturele instellingen die ten behoeve van hen zijn opgericht

Het Hof merkt op dat deze omstandigheid niet in de weg staat aan het recht op de billijke compensatie, of aan de vergoeding voor het kopiëren voor privégebruik bestemd voor de financiering daarvan, mits de sociale en culturele instellingen zich daadwerkelijk inzetten voor de rechthebbenden en de werkwijze van deze instellingen niet discriminerend is, hetgeen aan het Oberste Gerichtshof staat om na te gaan.

De niet-inaanmerkingneming van een vergoeding voor het kopiëren voor privégebruik die al in een andere lidstaat is betaald

Het Hof antwoordt dat de verplichting om een vergoeding als de vergoeding voor blanco cassettes te betalen niet kan worden uitgesloten omdat in een andere lidstaat al een analoge vergoeding is betaald. Een persoon die deze vergoeding al heeft betaald in een lidstaat die niet territoriaal bevoegd was deze te heffen, kan namelijk overeenkomstig zijn nationale recht om terugbetaling ervan verzoeken.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

² De in voetnoot 1 aangehaalde richtlijn.